

**Wewnętrzny System
Doradztwa Zawodowego**

/WSDZ/

Na rok szkolny 2023/2024

Szkoła Podstawowa Nr 22

im. Agaty Mróz

w Sosnowcu

Wstęp

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz uczenia się siebie i świata przez całe życie. Doradztwo edukacyjno-zawodowe ma pomagać uczniowi/słuchaczowi w radzeniu sobie w trudnych momentach życia i przygotowywać go do zmian.

Organizacja WSDZ w szkole zapewnia:

- uzyskanie przez ucznia dostępu do systemowego wsparcia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- wsparcie rodziców w zakresie udzielania przez nich pomocy dzieciom w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły, promocję szkoły w obszarze działań z doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ i określanie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

CELE REALIZACJI DORADZTWA

EDUKACYJNO - ZAWODWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ

- Celem orientacji zawodowej na I etapie edukacyjnym jest zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- Celem doradztwa edukacyjno-zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

OBSZARY REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów zestawu – które wyznaczają treści programowe orientacji zawodowej:

1. **Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. **Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery.

SZKOŁA PODSTAWOWA **klasy I – III**

W obszarach:

1. **POZNANIE SIEBIE** – uczeń:
  - 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
  - 1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum;
  - 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
  - 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
  - 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
2. **ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY** – uczeń:
  - 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
  - 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
  - 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
  - 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
  - 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
  - 2.6 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
3. **RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE** – uczeń:
  - 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
  - 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
  - 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Warunki i sposoby realizacji programu: klasy I –III

- podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej (w ramach realizacji podstawy programowej);
- podczas wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. Dzień Talentów, Zawód mojego Dziadka /Babci/; spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki zawodoznawcze do instytucji publicznych)

SZKOŁA PODSTAWOWA klasy IV - VI

Uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – które jednocześnie wyznaczają treści programowe orientacji zawodowej:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1 wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą.

Warunki i sposoby realizacji programu: klasy IV - VI

a). podczas:

- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspomaganiami uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga, pielęgniarkę... m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;

b). podczas innych działań doradczych realizowanych w szkole lub poza nią (np. spotkania z przedstawicielami zawodów, w miarę możliwości zawodoznawczych w zakładach pracy

SZKOŁA PODSTAWOWA klasy VII – VIII

W obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe)
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwościach ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy; z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

3.1 analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Warunki i sposoby realizacji programu: klasy VII – VIII

a. podczas wynikających z ramowych planów nauczania grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego;

b. podczas:

- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami; prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego, pedagoga, psychologa, pielęgniarkę szkolną (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);

c. podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. mini targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwal zawodów, udział w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy). Dzięki tym wizytom uczniowie mają możliwość bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami zawodów/specjalności, a dzięki temu stają się otwarci i zorientowani na rynek pracy oraz pracodawców oraz mogą odnieść wymagania danego zawodu do swoich potrzeb i możliwości.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEM ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

Działania związane z orientacją zawodową oraz doradztwem edukacyjno-zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do następujących grup adresatów:

- uczniów
- rodziców
- nauczycieli poszczególnych przedmiotów
- specjalistów

- pielęgniarki szkolnej
- bibliotekarza

Uczniowie:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
  - prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów, świat zawodów i rynek pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
  - pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
  - realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu; aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów – np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
  - organizowanie konkursów zawodowych;
  - udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności i samopoznanie;
-
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm prowadzącymi akcje rekrutacyjne;
  - prowadzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów;
  - organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
  - umożliwianie udziału w targach edukacyjnych;
  - organizowanie konkursów zawodowych;
  - organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego);

Rodzice:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach pracy;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik).

Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści:

- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWE M ZAWODOWYM

Dyrektor

- odpowiada za organizację doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, z
- wyznacza koordynatora doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole,

- zapewnia odpowiednie warunki pracy do realizacji zadań związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym (w tym zajęć grupowych i indywidualnych).
- monitoruje realizację WSDZ w szkole.
- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem, pielęgniarką, bibliotekarzem i pozostałymi specjalistami.
- opracowuje w powołanym zespole WSDZ wraz z harmonogramem działań,
- realizuje zajęcia z doradztwa zawodowego wynikające z ramowych planów nauczania.

Wychowawcy

- włączają do swoich programów wychowawczych zagadnienia z doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- współpracują ze szkolnym koordynatorem doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole,
- są członkami zespołu opracowującego WSDZ, rocznych planów realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole,
- realizują zagadnienia/tematy z doradztwa edukacyjno-zawodowego na godzinach wychowawczych,
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje różne działania oraz zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Nauczyciele przedmiotów

- włączają treści z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dydaktyczne z uczniami,
- wspierają szkolnego koordynatora doradztwa edukacyjno-zawodowego w realizacji WSDZ,
- mogą być członkami zespołu ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne działania i wydarzenia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej

- prowadzą zajęcia służące orientacji zawodowej umożliwiając wychowankom przede wszystkim samopoznanie, które będzie podstawą samooceny i dalszego rozwoju. Wprowadzają dzieci w świat zawodów organizując takie formy jak np.: spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki do zakładów pracy, kąciki zawodoznawcze.
- umożliwiają uczniom w trakcie procesu edukacyjnego przeżywanie doświadczeń wspomagających kształtowanie pasji i zainteresowań; wskazują na możliwe ich powiązanie z życiem zawodowym.
- współpracują z rodzicami jako pierwszymi doradcami swoich dzieci
- mogą być członkami zespołu do spraw WSDZ
- współpracują z koordynatorem doradztwa zawodowego.

Specjaliści /psycholog, pedagog, pedagog specjalny, doradca zawodowy/

- włączają treści z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia z uczniami,
- wspierają szkolnego koordynatora doradztwa edukacyjno-zawodowego w realizacji WSDZ (mogą być także członkami zespołu opracowującego WSDZ),
- współpracują z wychowawcami klasy w realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów,
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne działania i wydarzenia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;

- współpracują z koordynatorem szkolnego doradztwa edukacyjno-zawodowego przy realizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej

- realizuje założenia WSDZ obowiązujący w danej szkole/placówce w zakresie możliwym do wykonania w warunkach świetlicy (którego może być jednocześnie członkiem zespołu);
- organizuje w sali np. kąciki zawodoznawcze,
- wspiera pracę koordynatora/doradcy zawodowego w organizacji i realizacji działań i wydarzeń związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym;
- wskazuje uczniom specjalistów, którzy mogą wspierać ich w wyborze zawodu;
- udzielają informacji uczniom o możliwościach korzystania z usług koordynatora/doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz

- współpracuje ze szkolnym koordynatorem doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- przygotowuje biblioteczkę publikacji dla ucznia, rodziców i nauczycieli z zasobami dotyczącymi doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz je na bieżąco aktualizuje,
- może być członkiem zespołu ds. doradztwa edukacyjno- zawodowego,
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne działania i wydarzenia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka:

- współpracuje ze szkolnym koordynatorem/ doradcą zawodowym w realizacji WSDZ np. w zakresie występowania przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania zawodu wybranego przez ucznia.

ZASOBY MATERIALNE PRZYDATNE W REALIZACJI DZIAŁAŃ ZWIĄZNYCH Z DORADZTWE M ZAWODOWYM

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma umożliwiony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych dla uczniów. Gabinet doradcy zawodowego wyposażony jest w stoliki do pracy indywidualnej dla ucznia (ucznia z rodzicem lub rodzica) oraz sprzęt do eksponowania materiałów drukowanych. W salach edukacji wczesnoszkolnej wychowawcy, a w świetlicy -wychowawcy świetlicy - organizują kąciki zawodoznawcze, w których znajdują się np. wystawki prac tematycznych.

SIEĆ WSPÓLPRACY

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne jest udzielane szkołom, przez: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego. Jednakże szkoła dodatkowo pozyskuje partnerów wspierających działania związane z doradztwem zawodowym. Są to instytucje, placówki, firmy, zakłady pracy itp., które mogą być angażowane w działania kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Przykłady działań placówek współpracujących ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego:

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP):

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);
- prowadzenie dla szkół szkoleń, kursów szkoleniowych, rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki doskonalenia nauczycieli (ODN); Centra doskonalenia nauczycieli (CDN):

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Biblioteki pedagogiczne i miejskie:

- udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie oraz o wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

Centra kształcenia praktycznego (CKP):

- organizowanie dla uczniów zajęć praktycznych;
- prowadzenie szkoleń i kursów zawodowych dla uczniów;
- przeprowadzanie egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe (w przypadku, gdy dane centrum jest ośrodkiem egzaminacyjnym);
- organizowanie szkoleń i kursów zawodowych dla nauczycieli;
- współorganizowanie konkursów zawodowych dla uczniów;
- podejmowanie współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców;
- współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym.

Kuratoria Oświaty:

- ustalanie harmonogramu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych na terenie danego województwa.
- udostępnianie informacji o wolnych miejscach w szkołach ponadpodstawowych na terenie danego województwa.
- organizowanie Targów Edukacyjnych.

Szkoły ponadpodstawowe:

- dostarczanie informacji na temat planowanych kierunków kształcenia, zawodów, zasad rekrutacji, przedmiotów rozszerzonych, oferty zajęć pozalekcyjnych, itp. (poprzez np. Dni Otwarte, zapraszanie przedstawicieli szkół ponadpodstawowych, strony www szkół, itp.)

Urzędy Pracy i Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej:

Źródło aktualnych informacji, np. o:

- zawodach deficytowych, nadwyżkowych, zrównoważonych w danym regionie,
- zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy,
- prognozach zapotrzebowania na pracowników wśród pracodawców
- aktualnej informacji zawodowej,
- pożądanym kwalifikacjach i kompetencjach wśród przyszłych pracowników w danym zawodzie/stanowisku pracy.

W/w informacje dostępne są, np.: w formie papierowej, filmów, programów komputerowych, stron www, podczas wizyt w w/w instytucjach oraz podczas spotkań z uczniami na terenie szkoły.

Centra Edukacji i Pracy OHP w tym MCK /Młodzieżowe Centrum Kariery/:

- przeprowadzanie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery.
- przeprowadzanie seminariów, konferencji, warsztatów.
- udostępnienie zainteresowanym np. materiałów, informatorów, publikacji, gazetek, filmów.
- Hufce Pracy stanowić mogą znakomitą pomoc dla szkolnego doradcy zawodowego w jego pracy wychowawczej.

Zakłady pracy/pracodawcy:

- dostarczanie informacji np. poprzez wycieczki do zakładów pracy (np. obserwacje zawodowe); wywiady z przedstawicielami zawodów; wolontariat (np. doświadczanie pracy); o specyfice pracy w wybranym zawodzie/stanowisku pracy.

Absolwenci szkół / studenci:

- przybliżanie uczniom informacji o specyfice nauki w danych szkołach, uczelniach, możliwościach zatrudnienia, kierunkach doskonalenie zawodowego, itp.

EFEKTY REALIZACJI WSDZ

Realizacja działań zawartych w WSDZ pozwoli uczniom świadomie i racjonalnie zaplanować dalszą karierę edukacyjną i zawodową; w oparciu o znajomość własnych zasobów oraz informacje n/t rynku pracy i systemu edukacji, przy wsparciu ich rodziców/opiekunów.

MONITORING I EWALUACJA WEWNĘTRZNA WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego WSDZ oraz roczny harmonogram/plan doradztwa są monitorowane. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Dyrektor, po konsultacji z doradcą zawodowym, ustala sposoby, zasady i harmonogram oraz obszary prowadzenia monitoringu i ewaluacji. Ewaluacja przeprowadzana jest w formie wybranej przez szkołę: co roku lub po całym cyklu kształcenia.